

[Arbejdsministeren.]

lemmer, der ikke har svendebrev, men som har betegnelsen „tillært“ på de grænseområder, hvor de er beskæftigede. Jeg kan yderligere oplyse, at der for øjeblikket inden for jern- og metalindustrien er ca. 5.000 voksne arbejdere, der gennemgår en lærlinguddannelse med forkortet læretid.

Vejen til at lette på de problemer, vi i dag debatterer, går efter regeringens opfattelse dels gennem en videreførelse af organisationernes egne bestræbelser for at smidiggøre forholdene — jeg har lige som eksempel nævnt jernområdet — dels gennem en yderligere udvikling af de uddannelsesforanstaltninger, der blev etableret på grundlag af lovgivningen af 1960 om uddannelse af ikke-faglærte arbejdere. Under den forespørgselsdebat, der, som jeg nævnte det, fandt sted den 28. maj 1964, og hvor man drøftede disse spørgsmål, gav statsministeren udtryk for, at regeringen betragtede det som en påtrængende opgave at fremme en videreudbygning af disse uddannelsesforanstaltninger. I sammenhæng blev der redegjort for de da indhøstede resultater på dette område.

Om den udvikling på dette felt, der siden da har fundet sted, kan jeg oplyse, at der nu er nedsat 23 brancheudvalg, som dækker 85-90 pct. af alle ikke-faglærte arbejdere. Brancheudvalget og uddannelsesrådet for ikke-faglærte har nu tilvejebragt undervisningsplaner for 51 emnerækker med i alt 156 kursustrin. I 1965-66 har der været omkring 13.000 arbejdere på kursus, heraf alene mellem 5.000 og 6.000 inden for bygge- og anlægsgagnene. Gennemførelsen af denne uddannelsesvirksomhed vurderes endog meget højt af arbejdsmarkedets parter og må betragtes som en meget vigtig forudsætning for ekspansion i det danske erhvervsliv.

Samtidig med omtalen af de ikke-faglærtes uddannelse finder jeg grund til at nævne den forsøgsvirksomhed med efteruddannelse af faglærte, der blev påbegyndt i efteråret 1965. Efter denne ordning har arbejdsministeriet givet tilsagn om driftstilskud til omkring 100 kursus omfattende ca. 1.400 faglærte inden for en række fag, f. eks. murerfaget, kemigraf- og litograf-fagene, automekanikerfaget og blikkenslagerfaget.

Jeg vil også gerne nævne, at de af arbejdsministeriet etablerede uddannelser for faglærte og ikke-faglærte har en sådan fleksibilitet, at de vil kunne løse vigtige uddannelsesmæssige opgaver, som den kommende tids tekniske og økonomiske udvikling vil stille.

De to uddannelsessystemer, der i deres opbygning og administration er skåret over samme læst, vil i den takt, de udbygges, kunne supplere hinanden og lette den overgang mellem de forskellige faggrupper, som vil blive en følge af stigende industrialisering og automation.

Man kunne så spørge, om denne virksomhed på voksenuddannelsens område skulle have bevirket, at tilgangen af lærlinge til de forskellige fag er blevet reduceret. Dette har imidlertid ikke været tilfældet. Forholdet har tværtimod været det, at antallet af lærlingeforhold gennem de senere år har været stigende. Jeg vil imidlertid tillade mig at rejse det spørgsmål, om forslagsstillerne har gjort sig klart, hvilke konsekvenser en gennemførelse af deres lovforslag ville kunne få for lærlinguddannelsen. Hvis forholdet bliver det, at ikke-faglærte får adgang til uden videre at udføre arbejde, som hidtil kun har kunnet udføres af personer med en flerårig lærlinguddannelse, må det formodes, at incitamentet til at gennemføre en lærlinguddannelse bortfalder. Resultatet heraf kan, så vidt jeg kan se, blive svigtende tilgang af lærlinge og deraf følgende forringelse af industriens og håndværkets standard og konkurrencemuligheder, som i meget høj grad må bygges på sikkerheden for kvalitetsprodukter.

Jeg har bemærket, at ordføreren for forslagsstillerne særlig har haft sin opmærksomhed rettet på forholdene inden for byggeriet, selv om han i øvrigt har understreget, at de spørgsmål, lovforslaget drejer sig om, er af generel natur. Inden for byggeområdet har den stigende anvendelse af montagebyggeri medført øgede muligheder for at inddrage ikke-faglært arbejdskraft i arbejde, der tidligere blev udført af faglærte. Til belysning af udviklingen kan jeg nævne, at antallet af henholdsvis faglærte og ikke-faglærte arbejdere inden for byggeriet i 1958 udgjorde 50.000 og 17.500, medens de tilsvarende tal for de